

No podem callar: La injustícia i la pobresa van creixent.

1.-La crítica situació actual i les seves causes.

“He vist l’opressió del meu poble” (Èxode 3,7).

1.-Veiem la realitat: Els desnonaments, el sou que no arriba al final de mes, la manca de feina, els joves que han de sortir a l’estranger per poder treballar, la necessitat creixent del Banc d’Aliments, les cues a Càritas per poder subsistir, les persones buscant menjar en els contenidors i dormint en caixers, altres que ho passen molt malament i que tenen vergonya de demanar. Es prefereix suprimir uns llits dels hospitals que escons del Senat. Això sí, es fan grans retallades que faran encara més difícil crear treball per la manca de diner circulant.

2.-Són moltes ja les famílies que no tenen cap ingrés. La Conselleria de Treball ha manifestat que, en un breu termini, més del 70% dels que tenen subsidi d’atur es quedaran sense. Paral·lelament els beneficis de les grans empreses han augmentat un 20% i no es prenen mesures serioses contra el permanent frau fiscal. Sempre reben els més pobres.

3.-L’Estat Espanyol ha venut armament per valor de 1.128 milions d’euros, molt del qual destinat a països pobres en conflicte, en situacions de tensió i on es vulneren els Drets Humans.

4.-L’ajuda a la cooperació es desploma. La retallada real a les ONG de Catalunya està xifrada en un 55%, cosa que ha fet disminuir la convocatòria de programes de sensibilització i cooperació. Moltes ONG potser desapareixeran i els programes destinats a combatre la fam es veuran molt afectats. La crisi, l’especulació sobre els cereals i la falta d’ajudes faran créixer encara més la fam en el món.

5.-Estem patint una dictadura dels mercats especulatius. El que mana i disposa en el món no són ni els governs ni les institucions, elegits democràticament, sinó la tirania del sistema econòmic especulatiu, amb persones, grans bancs i empreses concretes, que monopolitzen l’economia mundial.

6.-La ideologia i la imposició del neoliberalisme econòmic, que fomenta la cobdícia i el lucre d’unes minories, retalla i anul·la els drets més fonamentals de moltes persones i famílies condemnant-les a l’empobriment. “El sistema amb una mà roba i amb l’altra presta. Les seves víctimes com més paguen, més deuen; com més reben, menys tenen; com més venen, menys cobren” (Eduardo Galeano).

7.-Sembla que tots siguem còmplices de la cada vegada més injusta situació actual, perquè no ens atrevim a denunciar clarament com s’ha arribat fins aquí i quins són els responsables.

8.-Davant d’aquesta realitat veiem entitats d’Església, com Càritas i altres, amb centenars de persones voluntàries, que fan costat a les víctimes de la crisi, però veiem també que una bona part de la jerarquia eclesiàstica segueix amb cerimònies ostentoses i anacròniques, utilitzant objectes rics i valuosos propis de museus, que contrasten amb la senzillesa i autenticitat de l’Evangeli de Jesús. Veiem que grans sectors de l’Església s’assemblen cada vegada menys al que havia somiat el Concili Vaticà II (estem ja als 50 anys d’aquella primavera del papa Joan XXIII), i que no s’apliquen els ensenyaments de les encíclics socials dels darrers papes.

2.-Denúncia i valoració des de l’Evangeli.

“He sentit el clam dels esclavitzats” (Èxode 6,5).

1.-Amb l’excusa de la sortida de la crisi, s’estan violant impunement drets humans bàsics, com són el dret al treball i a l’habitatge. Per aquest camí no es veu cap sortida de la crisi, en canvi es perden llocs de treball i es retallen drets laborals i socials, sindicals i salarials. L’atur, la falta de subsidis, la pobresa que va creixent són un atac a la dignitat de persones i famílies. La persona humana és tractada cada vegada més com una simple mercaderia.

- 2.-Els governs, en lloc d'actuar per posar fre a l'especulació econòmica, ignoren o reprimeixen la justa indignació dels que exigeixen treball i habitatge per a tothom.
- 3.-Són injustes i immorals les retallades de les prestacions socials, sobretot en sanitat i educació. Caldria pensar si no ho són també els polítics que les realitzen. S'han d'exigir responsabilitats penals per als professionals corruptes que tenen sous escandalosos, o que s'han adjudicat indemnitzacions milionàries o pensions vitalícies en deixar entitats financeres. No veiem retallades proporcionades en els sous dels polítics, economistes, empresaris, esportistes d'èlit, ni en l'àmbit militar.
- 4.-Els governs miren cap a un altre costat. Només cal repassar els programes electorals per constatar que no es parla d'eradicar la pobresa. En canvi, augmenten els casos de corrupció i "la justícia, com els escurçons, només pica als que van descalços" (Òscar Romero).
- 5.-Tots els grups solidaris i ONG, que no han de substituir l'obligació d'actuar que tenen les institucions públiques, haurien de prendre consciència de la gravetat de la situació i buscar camins de resposta.
- 6.-Aquesta situació reclama compromisos ràpids i eficaços. Esperem de totes les esglésies i confessions religioses respostes contundents a la nova realitat. Totes inclouen en el seu missatge una atenció preferent per als pobres. Totes hauríem de posar en pràctica la denúncia profètica de la situació d'injustícia en que viuen molts germans nostres, com van fer, amb totes les conseqüències, Joan Alsina i Joaquim Vallmajó.
- 7.-No sentim la veu crítica de la jerarquia eclesiàstica, tan insistent en altres temes, davant la greu situació que vivim. Els creients en Jesús de Natzaret hem de repensar els nostres plantejaments en coherència amb el missatge de l'Evangeli: "Vaig tenir fam, i em donàreu menjar, ... Tot allò que fèieu a un d'aquests, per petit que fos, m'ho fèieu a mi" (Mateu 25,35ss). "Qui s'ha adonat de les injustícies causades per la mala distribució de les riqueses, captarà la protesta, silenciosa o violenta dels pobres. I la protesta dels pobres avui és la veu de Déu" (Hélder Càmara).

3.-Què es va fent i què cal fer.

"Jo us trauré dels treballs forçats i us alliberaré de l'esclavatge" (Èxode 6,6).

- 1.-Denunciem clarament el sistema pervers i lladre dels anomenats mercats i de l'economia especulativa, que els governs mantenen com a legal, quan de fet és totalment injusta, tirànica, cega i immoral, i s'hi amparen persones i entitats amb noms i cognoms.
- 2.-Demanam transparència en totes les institucions socials, polítiques, eclesiàstiques i en tots els àmbits de la vida pública i religiosa.
- 3.-Reafirmem que l'economia i la política han d'estar sempre al servei de les persones i de la societat i no al revés, com estem veient. Això és una constant en el pensament social de l'Església. Les necessitats personals i socials són el centre de tot.
- 4.-Volem somoure la passivitat dels que més pateixen la greu situació de crisi; ser una veu crítica i veu dels qui no tenen veu. Motivar la militància obrera i sindical, sempre amb sentit crític.
- 5.-Donem suport i ens comprometem a col·laborar amb els grups que van fent xarxa de mentalització i d'acció: als moviments i grups solidaris, a les ONG, a Càritas, a Àkan, al Banc d'Aliments, a les cooperatives, als grups dels indignats que posen en qüestió aquest model de societat, etc. Fem costat a les persones i grups que lluiten pels valors de justícia i transformació social, que són valors que aprenem de la paraula i l'acció de Jesús i del seu Evangeli (JOC, HOAC, ACO, Capellans Obrers, etc.).
- 6.-Ens comprometem en les nostres comunitats a prioritzar i escoltar la veu dels empobrits i buscar camins d'acció eficaç per donar-hi resposta. Repensem l'ús dels nostres diners; no són nostres, cal compartir-los. Ens preguntem: fins a on podem guanyar, fins a on podem gastar, fins a on podem guardar? Volem posar en pràctica la cultura del compartir els béns. Ser solidari avui vol dir viure sòbriament per poder compartir el que som i el que tenim amb els més necessitats. Hem d'exercitar la "compassió" (que vol dir "patir amb els que pateixen").

No és just que nosaltres tinguem tant i altres tan poc. Ens hem d'igualar. Respondre a l'actual crisi ens farà més dignes, més lliures i més feliços.

7.-Quan hi ha tantes persones sense habitatge, cal replantejar l'ús dels béns eclesiàstics, habitatges i locals de l'Església. Seria testimonial que part del patrimoni d'objectes ostentosos de culte fossin utilitzats per pal·liar la situació de moltes famílies. Demanem més claredat en tots els àmbits de l'economia eclesiàstica, des del Vaticà al bisbat, parròquies, patronats, fundacions, etc.

8.-Volem pensar globalment però actuar localment. Molta gent petita, en molts llocs petits faran coses petites que ajudaran a canviar el món. No ens equivocarem mai quan ens posem al costat dels qui més pateixen la crisi, en forma d'explotació, d'atur, de discriminació i d'anul·lació dels drets humans més essencials.

Fòrum Joan Alsina
Març de 2012